

Про затвердження Програми розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки

Керуючись Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про міський електричний транспорт», «Про правовий режим воєнного стану», «Про доступ до публічної інформації», постановами Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (зі змінами), від 23.12.2004 № 1735 «Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом» (зі змінами), від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (зі змінами), від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (зі змінами), наказом Міністерства інфраструктури України від 15.07.2013 № 480 «Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом» (зі змінами), Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Романа ТАРАНА та комісію з питань життєзабезпечення міста.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Проект рішення підготовано
управлінням з питань транс-
портного забезпечення та зв'язку
Запорізької міської ради

Заступник начальника управління
з питань транспортного забезпечення
та зв'язку Запорізької міської ради

Олександр КУХАРЄВ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення міської ради

№ _____

ПРОГРАМА
розвитку та вдосконалення
пасажирського транспорту в місті Запоріжжі
на 2025-2027 роки

м. Запоріжжя
2024

ЗМІСТ

Паспорт Програми	3
Вступ	4
1. Пріоритетні напрямки роботи пасажирського транспорту міста на 2025-2027 роки	5
2. Оцінка підсумків роботи пасажирського транспорту в місті Запоріжжя за 2021 – 2024 роки	5
3. Основні проблемні питання пасажирських перевезень	9
4. Виконання та впровадження основних напрямків із забезпечення роботи пасажирського транспорту	10
5. Посилення контролю за роботою перевізників	13
6. Координація та контроль за ходом виконання програми	14
7. Очікуваний результат виконання Програми	14

Паспорт Програми

Назва:

«Програма розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025 - 2027 роки».

1. Підстави для прийняття рішення про розроблення Програми:

Програма розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки розроблена на підставі Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про правовий режим воєнного стану», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про міський електричний транспорт», «Про доступ до публічної інформації», постанов Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (зі змінами), від 23.12.2004 № 1735 «Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом» (зі змінами), від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (зі змінами), від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (зі змінами), наказу Міністерства інфраструктури України від 15.07.2013 № 480 «Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом» (зі змінами).

2. Замовник Програми:

Запорізька міська рада, виконавчий комітет Запорізької міської ради.

3. Розробник Програми:

Управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради.

4. Співвиконавці Програми:

ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс», підприємства-перевізники м. Запоріжжя.

5. Строки виконання:

2025-2027 роки.

6. Етапи виконання:

3 роки.

7. Мета Програми:

Метою Програми є вдосконалення транспортної мережі, ефективне використання та оновлення рухомого складу, поліпшення умов ведення транспортного бізнесу, підвищення рівня безпеки та зменшення впливу на навколишнє середовище, покращення системи управління транспортом, задоволення потреб населення у перевезеннях та регулярного транспортного сполучення по всім районам міста, особливо в умовах дії правового режиму

воєнного стану в Україні, забезпечення безперервного контролю за станом руху міського пасажирського транспорту загального користування, створення умов для поліпшення сталого соціально-економічного розвитку міста.

ВСТУП

Транспорт – це одна з найважливіших складових виробничої інфраструктури України. Його ефективне функціонування є необхідною умовою стабілізації, піднесення структурних перетворень економіки, розвитку зовнішньоекономічних сфер діяльності, підвищення життєвого рівня населення, забезпечення національної безпеки країни.

Програма розвитку та вдосконалення міського пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025 - 2027 роки (далі - Програма) розроблена управлінням з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради відповідно до чинного законодавства України та направлена на удосконалення і поліпшення транспортного обслуговування мешканців міста громадським транспортом.

Головним завданням Програми є оптимізація існуючої транспортної мережі, пріоритетність розвитку міського електротранспорту, забезпечення на маршрутах міста перевезень автобусами класів А, І, ІІ (у тому числі автобусами класу В у період дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування), приведення обсягів роботи пасажирського транспорту у відповідність до потреб населення в перевезеннях з урахуванням забезпечення якісних перевезень маломобільних груп населення.

Транспортна мережа міста Запоріжжя складається з електричного та автомобільного пасажирського транспорту.

Перевезення пасажирів на автобусних маршрутах регулярних перевезень в м. Запоріжжі виконуються як ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс», так і приватними підприємствами – перевізниками різних форм власності.

ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» займає серед підприємств особливе місце як таке, що надає послуги з перевезення пасажирів екологічно чистим видом транспорту та відповідає політиці України, яка ратифікувала Паризьку кліматичну угоду і зобов'язалася скорочувати викиди CO₂.

До міського пасажирського транспорту пред'являються певні вимоги: надійність, комфортність, висока маневреність рухомого складу, регулярність руху, найменші витрати часу на пересування.

Розвинена інфраструктура та ефективна транспортна система створює всі умови для підвищення стандартів якості життя мешканців міста.

У Програмі враховані вимоги діючого законодавства, потреби населення в пасажирських перевезеннях, зазначені основні напрямки роботи пасажирського транспорту на 2025-2027 роки.

Програма ґрунтується на результатах аналізу роботи пасажирського транспорту за 2021-2024 роки та визначає цілі, завдання, пріоритетні напрямки розвитку пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки, у

тому числі під час дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.

1. Пріоритетні напрямки роботи пасажирського транспорту міста на 2025-2027 роки

Програма передбачає підвищення рівня конкуренції між суб'єктами господарювання, виконання законодавчих і нормативних актів з планування та організації пасажирських перевезень.

Основні пріоритетні напрямки Програми:

1) реалізація засад державної політики у сфері пасажирського транспорту;
2) забезпечення доступності пасажирських автотранспортних послуг для всіх верств населення, зокрема, осіб з обмеженими фізичними можливостями, малозабезпечених громадян;

3) використання екологічних транспортних засобів, застосування «зелених» видів транспорту, пріоритетність потреб охорони навколишнього природного середовища, стимулювання розвитку енергозберігаючих і екологічно безпечних видів транспорту;

4) створення рівних умов для роботи суб'єктів господарювання, що здійснюють пасажирські перевезення автомобільним транспортом загального користування, незалежно від форми власності, забезпечення конкурентоспроможності і прозорості при проведенні конкурсів на право перевезення пасажирів в м. Запоріжжі;

5) забезпечення раціонального співвідношення у використанні рухомого складу різного за типами та пасажиромісткістю, задіяного в обслуговуванні міських маршрутів. Створення умов для забезпечення роботи наявного рухомого складу та його оновлення підприємствами – перевізниками;

6) після закінчення дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування поновлення:

- роботи маршрутів загального користування, обслуговування яких було припинено у період дії воєнного стану в Україні;

- використання супутникової навігації, інтелектуальних транспортних систем, інформаційних технологій, обладнання пристроями GPS-навігації;

- інформування мешканців міста про рух міського пасажирського транспорту загального користування за допомогою мобільних додатків та публікації на порталі відкритих даних;

- збору, обробки, фільтрації та надання відкритих даних у встановленому форматі для відображення інформації прогнозування часу прибуття міського пасажирського транспорту;

- впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті як комунальної так і приватної форми власності та електронного квитка.

2. Оцінка підсумків роботи пасажирського транспорту в місті Запоріжжі за 2021- 2024 роки

Пасажи́рські перевезення в м. Запорі́жжі здійснювались приватними підприємствами-перевізниками та ЗКПМЕ «Запорі́желектротранс»:

Таблиця 1

Показники	2021р.	2022р.	2023р.	9 місяців 2024р.
Кількість підприємств-перевізників, у тому числі ЗКПМЕ «Запорі́желектротранс» (од.)	24	23	23	22
Кількість маршрутів станом на кінець року, у тому числі ЗКПМЕ «Запорі́желектротранс» (од)				
автобусних	91	71	76	75
трамвайних	7	6	6	6
тролейбусних	8	6	6	6
Середня кількість транспорту на маршрутах міста, у тому числі ЗКПМЕ «Запорі́желектротранс» (од)				
автобусів	914	590	569	541
трамваїв	47	40	40	36
тролейбусів	36	30	27	20

З початку воєнних дій на території України (з 24.02.2022) значно зменшився пасажиропотік на маршрутах міста через:

- припинення (скорочення) в м. Запоріжжі діяльності ряду підприємств, організацій, переходу на дистанційну роботу;
- міграцію населення;
- дистанційного навчання учнів, студентів;
- інше.

Крім того, виникали складності із забезпечення стабільної роботи міського пасажирського транспорту у зв'язку із:

- встановленням лімітів на АЗС;
- нестабільною вартістю пального та його постійним зростанням;
- відсутністю можливості оптової закупівлі пального для автопідприємств;
- збитковості обслуговування маршрутів;
- передачі автотранспорту до лав Збройних Сил України;
- недостатньою кількістю водіїв та технічних працівників на підприємствах міського пасажирського транспорту.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Запорізької міської ради від 24.02.2022 №110 «Про вжиття додаткових заходів в м. Запоріжжі у зв'язку із введенням воєнного стану у Україні» (зі змінами) були внесені зміни до роботи громадського транспорту, а саме, підприємство «Запорі́желектротранс» забезпечувало:

- наявність у резерві та готовність до виїзду 70 одиниць автобусів на випадок евакуації або інших заходів забезпечення обороноздатності міста населення та організації гуманітарних конвоїв;

- з 24.02.2022 було організовано безоплатне перевезення всіх категорій населення комунальним електротранспортом загального користування. Починаючи з 10.06.2024 відновлено платне обслуговування в міському електротранспорті та введено єдиний тариф на трамвай, тролейбус та автобус у розмірі 10 грн.

У зв'язку з початком широкомасштабного вторгнення російських військ на територію України було закрито рух на проїзній частині дороги о. Хортиця і в районі заводу «Кремнійполімер». Через зазначене припинено роботу трамвайного маршруту № 8, тролейбусних маршрутів № 1 та № 2, на яких працювали тролейбуси з автономним ходом.

Під час зимових блекаутів, спричиненими ворожими обстрілами, з листопада 2022 року по 23.02.2023 робота міського електротранспорту була призупинена.

Наразі, у зв'язку з можливим відключенням електроенергії в м. Запоріжжі, при виникненні необхідності в повній або частковій зупинці роботи трамваїв та тролейбусів, розроблені графіки руху автобусів великої пасажиромісткості.

Відповідно до рішень органів місцевого самоврядування автобуси ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» були задіяні для виконання заходів правового режиму воєнного стану. Починаючи з кінця лютого 2022 року автобусами великої місткості підприємства «Запоріжелектротранс» виконувались евакуаційні рейси та гуманітарні конвої у міста Запорізької та Донецької областей.

З 25.02.2022 по 13.06.2022 перевезення пасажирів комунальними автобусами великої місткості в м. Запоріжжі не відбувалося відповідно до рішення міськвиконкому від 24.02.2022 № 110 «Про вжиття додаткових заходів у м. Запоріжжі у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні».

З початку повномасштабного вторгнення росії на територію України призупинено впровадження інвестиційних проектів ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс»:

- за рахунок коштів Кіотського протоколу (цільових екологічних (зелених) інвестицій у рамках виконання зобов'язань сторонами кіотського протоколу. Проектом передбачено придбання 10 нових електробусів із супутньою інфраструктурою;

- за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) в рамках загальнодержавного проекту «Міський громадський транспорт України» проектом «Оновлення рухомого складу». Проектом передбачено придбання 26 електробусів та 20 автобусів великої місткості;

- за рахунок коштів IFS – міжнародної фінансової корпорації в рамках проектів оновлення рухомого складу та модернізації і реконструкції інфраструктури електричного транспорту передбачено придбання 20 нових

тролейбусів з автономним ходом, 7 одиниць спеціальної техніки та модернізація 5 тягових перетворювальних підстанцій.

Через недостатню чисельність водіїв, пасажирського транспорту, незначні пасажиропотоки, з 2022 року було призупинено обслуговування пасажирів на 15 автобусних маршрутах загального користування, які обслуговувалися приватними перевізниками. Станом на жовтень 2024 року не обслуговуються наступні автобусні маршрути загального користування: № 13, 19, 24, 31, 33, 41, 44а, 45, 50, 55, 64, 87, 90, 92, 93, 99.

В період, з 28.02.2022 по 11.09.2022, з метою забезпечення стабільних перевезень пасажирів та сполучення віддалених між собою районів міста в умовах дії воєнного стану було організовано тимчасовий тролейбусний маршрут «4-Південний мкрн - Шевченківський жмс.» з випуском 4 од., на якому використовувались тролейбуси з автономним ходом.

До 24.02.2022 ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» здійснювало перевезення пасажирів на 13 автобусних, 7 трамвайних та 8 тролейбусних маршрутах.

Станом на жовтень 2024 року підприємство обслуговує 27 пасажирських маршрутів (з них 2 - тимчасових автобусних маршрутів) із 31 маршрута, а саме: 6 трамвайних, 6 тролейбусних та 15 автобусних маршрутів (в т.ч. автобусний маршрут № 3 та № 8 – на тимчасовій основі, на період неможливості руху тролейбусів через Дніпровську ГЕС).

З 2022 року по 2024 рік в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні конкурси з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування не проводилися.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» подовжено дію договорів, строк яких закінчився у період дії воєнного стану в Україні, на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.

У 2022 році проведено 62 перевірки дотримання підприємствами-перевізниками договірних зобов'язань, у 2023 році - 97 перевірок та за 9 місяців 2024 року – 56 перевірок.

Обсяги перевезення пасажирів міським пасажирським авто- та електротранспортом за період 2021 – 9 місяців 2024 років

Таблиця 2

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	9 місяців 2024 року
автотранспортом, у тому числі ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс», тис.пас.	35630,61	16898,68	23034,18	17714,54
електротранспортом, тис.пас.	21122,1	27968,3	18317,7	16110,6

Попри нестачу водіїв, технічних працівників, рухомого складу на автотранспортних підприємствах, у зв'язку з введенням в Україні правового режиму воєнного стану, було забезпечено сталу роботу міського пасажирського авто- та електротранспорту, а саме:

- роботу додаткових маршрутів міського пасажирського автотранспорту у зв'язку із тимчасовим призупиненням роботи електротранспорту при виникненні блекаутів;
- обслуговування пасажирів за міськими маршрутами авто- та електротранспорту при обмеженні руху великогабаритного транспорту через греблю ДніпроГЕС, закритті руху транспорту на маршрутах міста через проведення робіт з ліквідації наслідків обстрілів міста, тощо;
- роботу авто- та електротранспорту враховуючи пропозиції великих підприємств, торговельних мереж, жителів міста.

3. Основні проблемні питання пасажирських перевезень

Головні критерії, що впливають на якість перевезень пасажирів є: вартість проїзду; безпека руху; тривалість, надійність, комфорт поїздки; зручність розташування зупинок; культура обслуговування; екологічна безпека.

У сфері міського пасажирського транспорту існує низка проблем, яка потребує вирішення для забезпечення його стабільної роботи та підвищення якості обслуговування пасажирів.

Перша з існуючих проблем - застарілий парк рухомого складу авто- та електротранспорту. Це обумовлено обмеженням обігових коштів та унеможлиблює придбання нового і проведення капітального ремонту наявного рухомого складу приватними перевізниками, ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс».

Також, проблемними питаннями, які впливають на забезпечення якісного рівня обслуговування пасажирів є:

- недостатня кількість авто- та електротранспорту на маршрутах міста (в т.ч. автобусів класу I, II; транспорту пристосованого для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення тощо);
- повільні темпи оновлення парку рухомого складу авто- та електротранспорту;
- відсутність розвинутої системи обліку та контролю оплати проїзду в міському пасажирському електро- та автотранспорті (незалежно від форми власності);
- невідповідність транспортної інфраструктури вимогам законодавчих актів;
- непрогнозоване коливання вартості енергоносіїв та паливно-мастильних матеріалів;

- невідповідність рухомого складу, який працює на автобусних маршрутах міста, сучасним стандартам якості обслуговування;
- невідповідність встановлених тарифів реальній собівартості перевезень;
- відсутність централізованої системи збору і обробки інформації про місцезнаходження міського пасажирського транспорту в режимі реального часу;
- призупинення, на час дії правового режиму воєнного стану в Україні, отримання пасажиром інформації щодо роботи міського транспорту через мобільні додатки «EasyWay», «Dozor» тощо;
- відсутність технічної можливості контролю кількості рейсів, маршрутів, пробігу рухомого складу для організації суспільно важливих послуг в розумінні додатку до регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги пасажирських перевезень залізничним транспортом і дорожнім транспортом та скасування регламентів Ради (ЄЕС) №1191/69 та №1107/70;
- недостатність фінансування: коштів, передбачених на фінансову підтримку ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс», часто не вистачає на сплату по всіх рахунках (електроенергія, ПММ, теплоенергія, ТМЦ тощо), відтак виникає кредиторська заборгованість;
- складність у прогнозуванні умов та потреби на забезпечення належної та безперебійної роботи підприємств (рухомого складу, супутньої інфраструктури тощо) в умовах дії воєнного стану в Україні;
- визначення реального пасажиропотоку, що зазнав суттєвих змін після початку воєнних дій;
- відсутність незалежного автоматизованого контролю для забезпечення належного розрахунку компенсації за послуги, що становлять загальний економічний інтерес;
- неефективність системи збирання оплати за проїзд в трамваях, тролейбусах та автобусах. Вважається, що найефективнішим способом є відсторонення водіїв від функції збирання виручки шляхом впровадження системи Електронний квиток у м. Запоріжжі;
- недостатня кількість водіїв та технічних працівників на підприємствах міського пасажирського транспорту в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Існуючі проблеми взаємопов'язані і потребують комплексного підходу до їх розв'язання з обов'язковою фінансовою підтримкою держави, органів місцевого самоврядування та залучених коштів.

4. Виконання та впровадження основних напрямків із забезпечення роботи пасажирського транспорту

Основними напрямками розвитку пасажирського транспорту загального користування є: розвиток транспортної інфраструктури; оновлення рухомого складу; забезпечення доступності та підвищення якості транспортних послуг; оптимізація мережі маршрутів; підвищення ефективності управління у галузі

транспорту, зокрема, впровадження сучасних інформаційних технологій здійснення контролю та регулювання руху транспортних засобів; підвищення екологічності та енергоефективності транспортних засобів; забезпечення надання суспільно важливих послуг з перевезення пасажирів; формування централізованої системи контролю рухомого складу міського автомобільного та електричного транспорту; забезпечення належного відображення місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу через веб-сервіси; впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському електро- та автотранспорті (незалежно від форми власності).

Пріоритетами в сфері пасажирських перевезень є забезпечення розвитку міського пасажирського транспорту загального користування шляхом:

- стимулювання розвитку екологічно чистих «зелених» видів транспорту (трамвай, тролейбус, електробус), поступове їх оновлення;
- поповнення транспортного парку більш економічними та сучасними транспортними засобами українського виробництва, що забезпечить розвиток вітчизняного виробника;
- реконструкція (модернізація) тягових перетворювальних підстанцій, трамвайної колії, трамвайної та тролейбусної контактної мережі, конструкцій та спецчастин з використанням новітніх технологій, оновлення спецтехніки ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» за рахунок коштів із різних джерел;
- покращення системи технічного обслуговування та ремонту рухомого складу, трамвайно-тролейбусної інфраструктури;
- забезпечення безпеки руху;
- розрахунок економічно-обґрунтованого тарифу на міські перевезення;
- створення умов з впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському авто- та електротранспорті (незалежно від форми власності), зокрема, Електронного квитка;
- продовження отримання компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян у міському муніципальному транспорті, збільшення з 5% відсоткового показника компенсаційних місць у транспорті або компенсація за кількість поїздок пасажирями пільгових категорій по АСООП;
- централізації, інформатизації контролю і управління пасажирським транспортом;
- створення умов для імплементації в частині громадського транспорту положень Угоди про асоціацію з ЄС, додатку до регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги пасажирських перевезень залізничним транспортом і дорожнім транспортом та скасування регламентів Ради (ЄЕС) №1191/69 та №1107/70;
- розробки схем транспортного сполучення (оптимізації маршрутної мережі міста);
- розвитку системи управління рухом міського транспорту;

- створення умов для залучення інвестицій.

З метою поліпшення функціонування пасажирського транспорту загального користування передбачається втілення наступних заходів.

У 2025-2027 роках планується:

- проведення вивчення обсягів пасажирських перевезень на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування з обробкою матеріалів;

- оптимізація роботи автобусних, тролейбусних та трамвайних маршрутів;
- залучення для пасажирських перевезень водіїв та технічних працівників;
- залучення необхідної кількості та класу рухомого складу на маршрутах міста;

- забезпечення безпеки пасажирських перевезень;
- забезпечення повноти збирання проїзної плати за допомогою впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському авто- та електротранспорті, зокрема, електронного квитка;

- автоматизація процесів контролю та звітування стосовно кількості рейсів, відповідності маршрутам, інформації про простой, відхилення від маршрутів або графіків руху, тощо;

- забезпечення доступності транспортних послуг для всіх громадян у тому числі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Після скасування обмежень правового режиму воєнного стану в Україні:

- проведення комплексного обстеження пасажиропотоків на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування;

- забезпечення надання перевізниками міського пасажирського транспорту інформації про місцезнаходження транспортних засобів в режимі реального часу в форматі GTFS-RT;

- виконання рекомендацій секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», збір, обробка та публікація наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу;

- впровадження нових технологій та інтелектуальних транспортних систем (електронні інформаційні показники) для поліпшення якості надання транспортних послуг;

- розробка пропозицій до стратегії впровадження та функціонування загальноміської багатофункціональної електронної картки «Картка Запоріжжя»;

- розвиток системи диспетчеризації та GPS-моніторингу міського транспорту загального користування;

- створення єдиної бази даних про місцезнаходження транспортних засобів, маршрути, дотримання схем та розкладів руху міським автомобільним та електричним транспортом загального користування;

- забезпечення безперервного доступу пасажирів до інформації про рух громадського транспорту шляхом відображення її у мобільних додатках;

- поступове відновлення обслуговування всіх маршрутів, які обслуговувались до запровадження воєнного стану.

Для покращення роботи Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» заплановані наступні заходи після скасування обмежень правового режиму воєнного стану в Україні:

- технічне переоснащення міського електротранспорту та поліпшення технічного стану міського електротранспорту, подовження терміну його експлуатації шляхом проведення капітальних ремонтів, а саме, проведення капітального ремонту трамваїв Т-3 із заміною кузова на новий з частково низьким рівнем полу;

- придбання трамваїв та тролейбусів з держав ЄС за рахунок коштів міського бюджету;

- співпраця з МФО: проєкт «Заміна рухомого складу існуючих автобусів у Запорізькому комунальному підприємстві міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» електробусами з електричними двигунами в рамках реалізації проєкту цільових екологічних (зелених) інвестицій»;

- проєкт «Придбання автобусів та електробусів для Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «Запоріжелектротранс» в рамках проєкту «Міський громадський транспорт України» відповідно до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком» (МГТУ-I);

- проєкт «Технічне переоснащення тягових підстанцій міського електротранспорту м. Запоріжжя» відповідно до Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком» (МГТУ-II).

Інфраструктура та послуги міської мобільності є важливими як для людей, так і для бізнесу, та є фундаментальною основою для адекватного функціонування будь-якого міста та міської економіки. «Лікування» жахливих наслідків війни, завданих системі громадського транспорту, міським вулицям, мостам та транспортним засобам, є не лише необхідним, щоб відновити життя в постраждалих громадах, але й щоб допомогти «зеленому економічному зростанню» в новому стратегічному секторі та збільшити рівень зайнятості.

Попри російську агресію докладаються значні зусилля, щоб транспортна система не лише працювала, а й оновлювалася. Навіть під час війни закуповуються нові та ремонтуються старі транспортні засоби, ремонтуються дороги й вулиці. Також впроваджуються цифрові заходи, такі як безготівкова оплата проїзду в громадському транспорті.

Плани Сталої Міської Мобільності (ПСММ) на місцевому рівні – це стратегічні плани, розроблені для забезпечення мобільних потреб людей та бізнесу у містах на навколишніх територіях зі сталим та інклюзивним підходом.

5. Посилення контролю за роботою перевізників

Якість надання послуг з перевезення пасажирів транспортом загального користування залежить від ефективності контролю за дотриманням виконання автоперевізниками договірних зобов'язань.

Для посилення контролю за обслуговуванням перевізниками міських маршрутів загального користування необхідно провести наступні заходи:

- впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському авто- та електротранспорті (незалежно від форми власності);

- дооснащення рухомого складу GPS/GPRS – навігацією, з подальшим запровадженням системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) із впровадженням програмного забезпечення. Це забезпечить можливість здійснювати оперативний контроль за рухом пасажирського транспорту м. Запоріжжя та виконання Запорізькою міською радою вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», в частині оприлюднення наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу.

Управлінням з питань транспортного забезпечення та зв'язку міської ради здійснюються, в межах повноважень, перевірки, предметом яких є своєчасність, достовірність та повнота виконання перевізниками вимог чинного законодавства про автомобільний транспорт та дорожній рух, а також умов укладеного договору.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Реалізація Програми забезпечується органами місцевого самоврядування, ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс», підприємствами-перевізниками, установами та організаціями м. Запоріжжя.

Управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради разом з відповідними службами забезпечують узгодження дій з підготовки та реалізації програмних заходів, цільового та ефективного використання бюджетних та позабюджетних коштів.

Управління в межах компетенції та повноважень аналізує пропозиції щодо внесення змін до існуючої мережі міських автобусних маршрутів загального користування та готує відповідні проекти рішення виконавчого комітету Запорізької міської ради.

У разі необхідності, до Програми вносяться зміни.

7. Очікуваний результат виконання Програми

1. Удосконалення міської транспортної мережі.
2. Надання якісних та безпечних послуг з перевезення пасажирів електро- та автомобільним транспортом загального користування, в тому числі осіб з обмеженими фізичними можливостями.
3. Збільшення на автобусних маршрутах загального користування кількості автобусів великої місткості які відповідають екологічним стандартам Євро-3 - Євро-5.

4. Збільшення питомої ваги транспортних засобів загального користування, що враховують потреби осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

5. Зменшення екологічного навантаження на навколишнє середовище.

6. Підвищення рівня безпеки на пасажирському транспорті.

7. Створення сприятливих умов для безготівкової оплати проїзду пасажирями комунального та приватного транспорту.

8. Створення більш сприятливих умов у літній період року під час роботи водіїв автобусів та перевезення пасажирів.

9. Забезпечення централізованого автоматизованого контролю за рухом міського пасажирського транспорту загального користування шляхом запровадження системи моніторингу та диспетчеризації транспортних засобів (GPS) із впровадженням програмного забезпечення після завершення правового режиму воєнного стану в Україні.

10. Забезпечення умов для виконання в частині громадського транспорту положень Угоди про асоціацію з ЄС, додатку до регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги пасажирських перевезень залізничним транспортом і дорожнім транспортом та скасування регламентів Ради (ЄЕС) №1191/69 та №1107/70, впровадження ефективної та неупередженої системи контролю за наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес та розрахунку компенсації за такі послуги.

11. Забезпечення можливості виконання Запорізькою міською радою вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», в частині оприлюднення наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу.

12. Оптимізація видатків та зниження собівартості перевезень шляхом впровадження централізованої системи контролю і оптимізації руху громадського транспорту.

13. Приведення тарифів на проїзд до рівня економічно обґрунтованих.

14. Підвищення рівня культури та якості обслуговування пасажирів.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Проект рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки» від 28.11.2024 №66

Порівняння варіанту I та варіанту II

Варіант I

2. Мета і шляхи її досягнення

Шляхи досягнення завдань Програми:

- проведення у 2025-2027 роках вивчення обсягів пасажирських перевезень на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування з обробкою матеріалів;
- проведення у 2025-2027 роках комплексного обстеження пасажиропотоків на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування;
- впровадження нових технологій та інтелектуальних транспортних систем для поліпшення якості надання транспортних послуг,
- оптимізація роботи автобусних, тролейбусних та трамвайних маршрутів;
- залучення для пасажирських перевезень водіїв та технічних працівників;
- залучення необхідної кількості та класу рухомого складу на маршрутах міста;
- забезпечення безпеки пасажирських перевезень;
- забезпечення надання перевізниками міського пасажирського транспорту інформації про місцезнаходження транспортних засобів в режимі реального часу в форматі GTFS-RT;
- виконання рекомендацій секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», збір, обробка та публікація наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу;
- забезпечення повноти збирання проїзної плати за допомогою впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському авто- та електротранспорті, зокрема, електронного квитка;
- розробка пропозицій до стратегії впровадження та функціонування загальноміської багатофункціональної електронної картки «Картка Запоріжчя»;
- розвиток системи диспетчеризації та GPS-моніторингу міського транспорту загального користування;
- автоматизація процесів контролю та звітування стосовно кількості рейсів, відповідності маршрутам, інформації про простой, відхилення від маршрутів або графіків руху, тощо;
- створення єдиної бази даних про місцезнаходження транспортних засобів, маршрути, дотримання схем та розкладів руху міським автомобільним та електричним транспортом загального користування;
- забезпечення безперебійного доступу пасажирів до інформації про рух громадського транспорту шляхом відображення її у мобільних додатках після закінчення дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування;

- забезпечення доступності транспортних послуг для всіх громадян у тому числі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- поступове відновлення обслуговування всіх маршрутів, яке підприємство обслуговувало до запровадження воєнного стану;
- інші.

Варіант II

2. Мета і шляхи її досягнення

Шляхи досягнення завдань Програми:

Нижче заплановані завдання планується виконати після скасування обмежень правового режиму воєнного стану в Україні:

- проведення комплексного обстеження пасажиропотоків на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування;
- впровадження нових технологій та інтелектуальних транспортних систем (електронні інформаційні покажчики) для поліпшення якості надання транспортних послуг;
- забезпечення надання перевізниками міського пасажирського транспорту інформації про місцезнаходження транспортних засобів в режимі реального часу в форматі GTFS-RT;
- виконання рекомендацій секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», збір, обробка та публікація наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу;
- розробка пропозицій до стратегії впровадження та функціонування загальноміської багатофункціональної електронної картки «Картка Запоріжжя»;
- розвиток системи диспетчеризації та GPS-моніторингу міського транспорту загального користування;
- створення єдиної бази даних про місцезнаходження транспортних засобів, маршрути, дотримання схем та розкладів руху міським автомобільним та електричним транспортом загального користування;
- забезпечення безперебійного доступу пасажирів до інформації про рух громадського транспорту шляхом відображення її у мобільних додатках після закінчення дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування;
- поступове відновлення обслуговування всіх маршрутів, яке підприємство обслуговувало до запровадження воєнного стану;
- інші.

Начальник

Михайло СКОРОХОДОВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Відповідно до статті 14 Закону України «Про автомобільний транспорт» міські ради розробляють і затверджують програми розвитку та вдосконалення автомобільного транспорту на відповідній території або надають пропозиції щодо визначення цих програм в інших регіональних програмах з питань розвитку автомобільного транспорту.

2. Мета і шляхи її досягнення

Основна мета проєкту рішення – поліпшення функціонування пасажирського транспорту загального користування, удосконалення транспортного обслуговування мешканців міста громадським транспортом.

Головним завданням Програми є оптимізація існуючої транспортної мережі, розвиток міського електротранспорту, використання на маршрутах міста автобусів класів А, І, ІІ (у тому числі автобусів класу В у період дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування), приведення обсягів роботи пасажирського транспорту у відповідність до потреб населення в перевезеннях, забезпечення якісних перевезень маломобільних груп населення тощо.

Шляхи досягнення завдань Програми у 2025-2027 роках:

- проведення вивчення обсягів пасажирських перевезень на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування з обробкою матеріалів;
- оптимізація роботи автобусних, тролейбусних та трамвайних маршрутів;
- залучення для пасажирських перевезень водіїв та технічних працівників;
- залучення необхідної кількості та класу рухомого складу на маршрутах міста;
- забезпечення безпеки пасажирських перевезень;
- забезпечення повноти збирання проїзної плати за допомогою впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському авто- та електротранспорті, зокрема, електронного квитка;
- автоматизація процесів контролю та звітування стосовно кількості рейсів, відповідності маршрутам, інформації про простой, відхилення від маршрутів або графіків руху, тощо;
- забезпечення доступності транспортних послуг для всіх громадян у тому числі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Після скасування обмежень правового режиму воєнного стану в Україні:

- проведення комплексного обстеження пасажиропотоків на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування;

- впровадження нових технологій та інтелектуальних транспортних систем (електронні інформаційні показчики) для поліпшення якості надання транспортних послуг,
- забезпечення надання перевізниками міського пасажирського транспорту інформації про місцезнаходження транспортних засобів в режимі реального часу в форматі GTFS-RT;
- виконання рекомендацій секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Закону України «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», збір, обробка та публікація наборів даних про місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу;
- розробка пропозицій до стратегії впровадження та функціонування загальноміської багатофункціональної електронної картки «Картка Запоріжжя»;
- розвиток системи диспетчеризації та GPS-моніторингу міського транспорту загального користування;
- створення єдиної бази даних про місцезнаходження транспортних засобів, маршрути, дотримання схем та розкладів руху міським автомобільним та електричним транспортом загального користування;
- забезпечення безперебійного доступу пасажирів до інформації про рух громадського транспорту шляхом відображення її у мобільних додатках після закінчення дії правового режиму воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування;
- поступове відновлення обслуговування всіх маршрутів, яке підприємство обслуговувало до запровадження воєнного стану;
- інші.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту рішення

У Програмі враховані вимоги діючого законодавства, потреби населення в пасажирських перевезеннях, зазначені основні напрямки роботи пасажирського транспорту на 2025-2027 роки.

Програма ґрунтується на результатах аналізу роботи пасажирського транспорту за 2021-2024 роки та визначає цілі, завдання, пріоритетні напрямки розвитку пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки, у тому числі під час дії воєнного стану і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.

4. Нормативно-правова база в даній сфері правового регулювання

Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про міський електричний транспорт», «Про правовий режим воєнного стану», «Про доступ до публічної інформації», постанови Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 «Про затвердження Правил надання послуг

пасажи́рського авто́мобільного транспорту» (зі змінами), від 23.12.2004 № 1735 «Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом» (зі змінами), від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (зі змінами), від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (зі змінами), наказ Міністерства інфраструктури України від 15.07.2013 № 480 «Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом» (зі змінами) та інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічні обґрунтування

Прийняття проекту рішення Запорізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2025-2027 роки» не потребує бюджетного фінансування з бюджету Запорізької міської територіальної громади.

6. Прогноз результатів

Прийняття проекту рішення дасть можливість забезпечити розвиток транспортної інфраструктури; оновлення рухомого складу; забезпечення доступності та підвищення якості транспортних послуг; оптимізації мережі маршрутів; підвищити ефективність управління у галузі транспорту, зокрема, шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій здійснення контролю та регулювання руху транспортних засобів; підвищення екологічності та енергоефективності транспортних засобів; забезпечення надання суспільно важливих послуг з перевезення пасажирів; забезпечення належного відображення місцезнаходження громадського транспорту в режимі реального часу через веб-сервіси; впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському електро- та автотранспорті (незалежно від форми власності).

Заступник начальника управління
з питань транспортного забезпечення
та зв'язку Запорізької міської ради

Олександр КУХАРЄВ